

**BAŞBAKAN SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN
BİLİM VE TEKNOLOJİ YÜKSEK KURULU'NUN
18. TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI**

Saygıdeğer Kurul Üyeleri,

Değerli katılımcılar,

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilim, teknoloji ve yenilik konusunda ülkemiz için stratejik kararların alındığı Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 18. Toplantı'sını yapıyoruz.

Bu vesileyle, bir kez daha aranızda olmaktan, bu Kurula başkanlık yapmaktan büyük bir memnuniyet duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Bugün, Eylül 2004 tarihinden bu yana, son dört buçuk yıl içinde 9'uncu toplantımızı gerçekleştiriyoruz.

Kurulun, faaliyete başladığı 1983'ten 2004 yılına kadar geçen 21 yılda sadece 9 kere toplanabildiği göz önüne alınırsa, bu birlikteliğimizin anlamı daha iyi anlaşılacaktır.

Kurulumuz, tüm tarafların bir araya gelerek, ülke çapında bilim-teknoloji ve yenilik politikalarının tartışıldığı, önemli kararların alındığı bir ortamdır.

Her toplantıda yaptığımız gibi, bugün de, daha önce alınan kararların sonuçlarını ve yeni karar alınacak konuları görüşeceğiz.

Önünüzdeki dosya bir önceki toplantımızdan bu yana gelişmelerin detaylarını içeriyor.

Değerli arkadaşlar,

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün belirlediği çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkabilmemizin yolu, ülkemizi bilimle, teknolojiyle, eğitimle donatabilmekten geçiyor.

Milli güç dediğimiz olgu, sahip olunan bilgi, bilginin derinliği ve bilgiyi kullanma kabiliyetiyle doğru orantılıdır.

59'uncu Hükümet döneminde başlattığımız ve bugün de sürdürdüğümüz Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) Programı kapsamında, araştırma ve geliştirmeye büyük kaynaklar ayırmamızın sebebi budur.

Bilginin, bireyler için de, milletler için de yaşam kaynağı olduğuna, devletlerin bekası için

vazgeçilmez unsurların başında geldiğine inanıyoruz.

Bilim ve teknoloji konusundaki kararlılığımızın gerisindeki inanç budur.

Türkiye olarak, dünyada ve bölgemizde daha güçlü bir devlet olmak amacındayız.

Bunun için de dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer almak istiyoruz.

Türkiye'nin, bu hedefe bilim, teknoloji ve yenilik eksenli bir ekonomik yapıyla ulaşacağına inanıyoruz.

Bu iddiamızı sürdürmek için, uluslararası finans piyasalarında patlak veren büyük çaptaki dalgalanmayı ve bu tarihi krizi de hep birlikte fırsata dönüştürmek zorundayız.

Küresel ekonomide bir daralma yaşandığı, talebin düştüğü, gıda ve emtia fiyatlarının arttığı, birçok ülkede enflasyonun yükselişe geçtiği bu ortamda küresel ekonomiye entegre olmuş Türkiye'de acaba bunu başarabilecek mi veya hep birlikte bunu başarabilecek miyiz?

Bu soruya büyük bir inanç ve kararlılıkla katılmayanlar olabilir, o ayrı mesele ama biz 60. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak "Evet" diyoruz.

Çünkü, son 6 yılda, eski o sağlıksız ekonomik yapıyı, onyıllar boyunca çözüm yerine sürekli sorun üreten köhne zihniyetleri bir daha geri dönmek üzere geride bıraktık.

Hiç şüphemiz yok ki, Türkiye olarak, bu kriz döneminde de hedeflerimize yürüme başarısını göstermeye devam edeceğiz.

Çünkü Türkiye'deki olay psikolojiktir ve Türkiye'de kasıtlı olarak, psikolojik olarak bu krizi körükleme gayreti içerisinde olanlar var.

Bir defa bizim öncelikle bunu reddetmemiz lazım. Bu psikolojik havayı hep birlikte yıkmamız lazım. İmkan var mı? Var. Finans var mı? Var.

Ama finansın düne kadar açıldığı, özellikle reel sektöre şimdi kapıların kapatılması olayı var. Neden? Kendilerini adeta bir korugan içerisine sokmak suretiyle reel sektörle bağlarını koparan bir anlayış var.

Mesele bu bağı koparmamak, burada dürüst davranmak ve düne kadar kendisini ayakta tutan reel sektörden kopmamak. Bunu başarmamız gerekiyor.

Sahip olduğumuz inanç ve güvenin gerisinde, ülkemizin kronikleşmiş birçok sorununu büyük bir kararlılık, cesaret ve samimiyetle çözüme kavuşturmuş olmaktan aldığımız cesaret var.

Bu çerçevede, etkileri daha uzun vadede ortaya çıkan, semereleri zaman içinde elde edilebilen "bilim, teknoloji ve yenilik" yatırımlarımızı bundan sonra da kararlılıkla ve asla yavaşlatmadan sürdüreceğiz.

Bildiğiniz gibi, son yıllarda ülkemiz, bilim teknoloji ve yenilik çalışmalarında büyük bir atılım içerisinde.

Hükümet olarak, 2005 yılından itibaren kamu kaynaklarından Ar-Ge'ye ciddi miktarlar ayırıyoruz.

Tüm dünyaya baktığımızda Türkiye, 2002-2007 arasında gayri safi yurt içi hasılası içinde Ar-Ge harcamalarını en hızlı artıran 2'inci ülke oldu.

Bu artış iki kattan fazla.

Buna rağmen gayri safi yurt içi hasıladan Ar-Ge'ye ayrılan payda istediğimiz noktaya gelebildiğimizi söyleyemeyiz. Ulaştığımız nokta önemlidir, ama biz bunu yeterli görmüyoruz.

Önümüzdeki dönemde bu konuda çok daha ileri bir noktaya geleceğimize kimsenin şüphesi olmasın.

Çünkü tohum, verimli toprağa atılır.

Bilgiden, teknolojiden daha verimli bir alan bulamayız.

Araştırmaya ve araştırmacılara yapılan yatırımı, her zaman en iyi hasatı veren yatırım olarak görüyoruz.

Bu alanı, yatırım yapmak için riskli olarak görenler olabilir.

Elbette, yaptığınız her yatırımdan her zaman istediğiniz sonucu alamayabilirsiniz.

Ancak, bilim ve teknoloji alanındaki yatırımlarınızın her birinden öyle bir sonuç alırsınız ki, bu sonuç yapılan tüm yatırımı kat be kat geri kazandırır.

Dolayısıyla, bunu asla bir risk olarak görmedik, görmüyoruz.

Bilim, teknoloji ve yenilikle ilgili çalışmalar birçok sektörü ve alanı doğrudan etkilemekte, milletimizin göğsünü kabartacak atılımlara sebep olmaktadır.

Özellikle savunma sanayii alanında elde ettiğimiz başarılar, bilim ve teknoloji alanına verilen öneme paralel olarak artmakta, ülkemizin gurur duyacağı bir tablo ortaya çıkmaktadır.

Değerli katılımcılar,

En çok memnuniyet duyduğumuz gelişmelerden biri de, araştırma personeli sayısındaki artıştır.

Ülkemiz, 2002-2007 yılları arasında dünyada araştırmacı sayısını en hızlı artıran ikinci ülke olmuştur.

Artış oranı yine iki kattan fazladır.

Özel sektörde istihdam edilen Ar-Ge personeli sayısı 2002 yılında sadece 6 bin civarında iken, bu sayı 2007 yılında 4 kat artarak 25 bine yaklaştı.

Hem nitelik, hem de nicelik olarak yetişmiş insan gücü ülkemizin rekabet gücünün artırılmasında en değerli hazinemiz olacaktır.

Yeterli bilim insanımız olmadan Ar-Ge çalışmalarını sürdürebilmemiz de mümkün değil.

Bu amaçla, Milli Eğitim Bakanlığımız, bildiğiniz gibi 2006 yılından itibaren yurt dışına lisansüstü öğrenim yapmak üzere 5 yıl içinde 5000 öğrenci göndermeyi kararlaştırdı.

Bu kapsamda 2007 yılında 397 öğrenci yurt dışındaki öğrenimine başladı.

2008 yılının ilk yarısında 1000 öğrencinin yurt dışına gönderilmesi için çağrı yapıldı.

Yaklaşık 900 öğrencinin yurt dışına çıkış hazırlıkları şu anda sürüyor.

TÜBİTAK da, Ar-Ge insan gücü yetiştirilmesine, çeşitli destek programlarıyla çok önemli katılarda bulunuyor.

2003 yılında TÜBİTAK tarafından desteklenen bilim adamı sayısı sadece 1.500 civarında iken bu sayı 2008 yılı sonu itibariyle, bundan gururlanabiliriz, 16 bine yaklaştı.

Araştırmacı sayısını artırma çabamız, ülkemizin, ulusal ve uluslararası bilim insanları için cazibe merkezi haline getirilmesini de kapsıyor.

Kurulumuz, Kasım 2007 tarihinde yaptığımız 16'ncı toplantısında, "Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı"nın hazırlanmasına karar vermişti.

2008 yılında TÜBİTAK'ın koordinasyonunda yürütülen çalışmalarla, tüm paydaşların katılımı ile özellikle toplantılar gerçekleştirildi.

Bu toplantılarda, araştırma yapmanın önündeki engeller ve çözüm önerileri ile, Türkiye'yi bilim insanları için cazibe merkezi haline getirmek üzere öneriler ve mekanizmalar tartışıldı.

Bu çalışmalar sonunda bir Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacak.

Bu eylem planı, bilim insanlarının mevcut sorunların giderilmesinde ve ülkemizin bir cazibe merkezi olmasında bize yol gösterecek.

Araştırmacılarımızın önündeki tüm engelleri kaldırmak ve onların toplumda hak ettiği yeri almasını sağlamak için her türlü çabayı gösteriyoruz ve göstermeye de devam edeceğiz.

Değerli katılımcılar,

Günümüzde ekonomilerin en önemli itici gücü, bilim, teknoloji ve yenilik çalışmalarının ürün ve hizmete dönüşerek ticarileşmesidir.

Özel sektörün, Ar-Ge'yi sahiplenmesi, ancak üretilen bilginin ekonomik değere dönüşmesiyle mümkün olabiliyor.

Memnuniyetle görüyorum ki, kamu kaynaklarından bu alana ayrılan payın artması, özel sektörün bilim ve teknoloji alanındaki faaliyetlerine de ivme kazandırdı.

Tarihimizde ilk kez 2007 yılında, özel sektörün Ar-Ge harcamaları kamu fonlarını yakalamış bulunuyor.

2007 yılında özel sektörün Ar-Ge harcaması, 2002'dekinin 4 katına çıktı.

Bu çerçevede, Ar-Ge ve yenilik yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için gerekli yasal düzenlemeleri hayata geçirmeye devam ediyoruz.

Araştırma ve geliştirme faaliyetlerine çeşitli vergi teşvikleri sağlayan "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi" Hakkındaki 5746 sayılı Kanunu bu yıl bildiğiniz gibi çıkardık.

2023 yılı sonuna kadar yürürlükte kalacak Kanun kapsamında, her tür ve büyüklükteki firma ve kuruluşa, gerçekleştirdikleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri için belirli kurallar çerçevesinde muhtelif teşvik ve istisnalar sağlıyoruz.

5746 sayılı kanunla getirdiğimiz destek ve teşvikler arasında, Ar-Ge personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılması da bulunuyor.

Bu kanunla sağlanan destek ve teşvikler sayesinde, bilginin ticarileşmesinin, rekabet öncesi işbirliklerinin, girişimciliğin ve bu alana yapılan yatırımların önünün daha da açılacağına inanıyoruz.

Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan bir raporda Türkiye, Çin, Hindistan, ABD, Kanada, Rusya gibi ülkelerle birlikte, önümüzdeki dönemde uluslararası yatırım yapmaya elverişli ilk 15 ülke arasında gösteriliyor ülkemiz.

Geçen yıl cezbettiğimiz 22 milyar dolar seviyesindeki uluslararası yatırımla dünyada 23'üncü sırada yer aldık.

Özel sektörümüzün, kendi özgün teknolojisi olmadan var olamayacağı bilinci içinde, bu alana daha fazla yatırım yapacağını düşünüyoruz.

Hükümetimiz bunun için gerekli iklimin geliştirilmesine her türlü katkıyı veriyor ve vermeye de devam edecek.

Bu noktada küresel mali krize bir kez daha şöyle temas etmek istiyorum.

Kriz şartları, gerek bölgesel, gerek küresel istikrar ve dayanışmanın önemini daha fazla hissettiriyor.

Devam eden küresel krizle, şirketlerin ve ülkelerin tek tek mücadele ederek başa çıkması mümkün görünmüyor.

Uluslararası dayanışmalar ve ortaklıklar kaçınılmazdır.

Özel sektörümüzün, Ar-Ge vergi teşvik yasasıyla getirilen teşviklerden yararlanırken, uluslararası yatırımlarda, Ar-Ge faaliyetlerinin, özellikle ülkemize çekilmesi noktasında da onlarla ortaklıklara girme noktasında da ben kendilerine bu tavsiyeyi özenle yapıyorum.

Burda, biz gittiğimiz ülkelerde bunun çalışmasını yapıyoruz. Ama özel sektörümüzün de sektörel olarak bu tür ilişkileri kurmasında büyük faydalar var.

Burada, ileri mühendislik veya bölgesel ileri servis-bakım merkezlerini değil, gerçek Ar-Ge faaliyetlerini kastettiğimi de belirtmek istiyorum.

Ülkemizin rekabet gücünü arzu edilen yere getirmek için bugüne kadar gösterilen çabalar olumlu olmakla birlikte, alınacak çok yolumuz olduğunu da bilmeliyiz.

Bu umut verici gelişmelerin sürdürülebilmesi için, hükümet olarak özel sektöre verdiğimiz kamu Ar-Ge desteklerini artırarak devam ettireceğimizin bilinmesini istiyorum.

Değerli katılımcılar,

Bilim insanlarımızın, diğer ülkeler ve Avrupa birliği ile sürdürdüğü bilimsel ve teknolojik işbirlikleri de bu arada hızla gelişiyor.

7'nci Çerçeve Programına katılım, 6'nci Çerçeve Programına göre yüzde 35 artmıştır.

Avrupa birliği 7'nci Çerçeve Programının ilk iki yılında, Türkiye olarak, programa ülke kaynaklarından yaptığımız katkının yüzde 97'sinin geri dönüşünü sağladık.

6'nci Çerçeve Programının ilk iki yılında bu oranın yüzde 25'ler civarında kaldığını burada hatırlatmak isterim.

Bundan da önemlisi, memnuniyetle görüyoruz ki, artık Türk araştırmacısı kendisini Avrupa'ya kabul ettirdi.

Araştırmacılarımız Avrupa Birliği'nin ileri teknoloji oluşturan projelerinde daha güçlü bir şekilde yer alıyor.

Avrupa Birliği'nin bilim ve teknoloji alanında görev yapan karar organlarında önemli görevler üstlenen pek çok araştırmacımız var.

Diğer taraftan, toplumumuzda bilim kültürünün yaygınlaştırılması, bunun bir yaşam tarzı olması da büyük önem taşıyor.

Bu amaçla yapılan en önemli etkinlikler arasında bir Bilim Merkezi kurulması da bulunuyor.

Bu konuda 2008 yılında 16 büyükşehir belediyesine açık bir çağrı yapıldı.

Önerilen projeler arasında, konusunda uzman bağımsız değerlendirme kurulu üyelerinin kararı ile, Konya Büyükşehir Belediyesinin projesi için destek kararı verildi.

Önümüzdeki yıllarda bu konudaki uygun proje önerilerine destek vermeye devam edilecektir.

Değerli arkadaşlar,

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulumuzun kararı ile 2005 yılında bir Kamu Kurumları Ar-Ge Destek Programı başlatmıştık.

Bakanlıklarımız ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşu, özel sektör, üniversiteler ve araştırma enstitüleriyle el ele vererek, ihtiyaç duydukları alanlarda projeler geliştiriyorlar.

Bu program ilk meyvelerini vermeye başladı.

Bugün, tamamlanan projelerden örnekleri beraberce inceleyeceğiz.

Kendi insanımıza ve araştırmacımıza güvendiğimizde, onlara destek verdiğimizde neleri başarabildiğimizi göreceğiz.

Ancak, görevimizi yapmış olmanın asıl huzurunu, bu projenin sonuçları uygulandığında ve kullanıldığında hissedeceğiz.

Başbakan olarak, bu projeleri bizzat takip ediyorum ve etmeye de devam edeceğim.

Bakan arkadaşlarımdan da kendi alanlarına giren projeleri izlemelerini ve sonuçların hayata geçirilmesi için, emeği geçenlere destek vermeye devam etmelerini de önemle rica ediyorum.

Değerli arkadaşlar,

Yine bilim ve araştırma faaliyetlerinin tüm yurt sathına yayılması için atılan bir adım da bildiğiniz gibi “Elektronik kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı” (EKUAL) projesidir.

TÜBİTAK tarafından 2006 yılından itibaren hayata geçirilen bu proje, bilimsel veri tabanları ve kaynaklarına elektronik ortamda erişimi sağlıyor.

Proje sayesinde bütün üniversitelerimiz, araştırma hastanelerimiz ve diğer yüksek öğretim kurumlarındaki araştırmacılarımız, veri tabanlarından ve kaynaklarından yararlanma imkanı bulunuyor.

Araştırmacılarımız sayesinde de, bu bilgilerin ışığı başta sanayimiz olmak üzere tüm topluma yayılıyor.

Esasen, ülkemizin her köşesinde, dünya çapında rekabet gücü sağlayacak bilimsel, ekonomik, sosyal ve kültürel değerlere ve birikime sahip kurumlarımız, araştırmacılarımız var.

Bizlere düşen, bu değerleri ortaya çıkarıp, değerlendirerek, yenilik yoluyla ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmektir.

Önümüzdeki dönemde, illerimizde, sanayi ve iş dünyasının, üniversitelerin, il özel idarelerinin, belediyelerin, sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek, somut çıktılara yönelecek işbirlikleri oluşturmalarını bekliyoruz.

Bölgesel Kalkınma Ajansları ile diğer çeşitli kamu mekanizmalarından sağlanan desteklere ilave olarak, bu amaçla faaliyet gösterecek işbirliği ağlarının ve platformlarının kurulmasına destek vermek amacındayız.

Bu doğrultuda, 2009 yılında, TÜBİTAK tarafından bir “İl Yenilik Platformları Programı” başlatılacak.

Bu platformlardan beklentimiz, illerimizi özgün kılan doğal, sosyal, kültürel, beşeri ve ekonomik değerleri, bilim, teknoloji ve yenilik yoluyla faydaya dönüştüreceğ projelerin hazırlanmasının sağlanmasıdır.

Her ilimizin kendi potansiyeline uygun olarak ortaya konacak bu vizyon ve projeler söz konusu ilde gerek ilmi, gerek kamu kurumları, gerekse de Avrupa Birliği tarafından sağlanan fonların daha etkin bir şekilde kullanılmasını sağlayacaktır.

Doğru ve derin bilgiyi üretmek de, yaymak da büyük çaba ister, azim ister, kararlılık ister.

Değerli arkadaşlar,

Aklınızı gönlünüzle birleştirip bu yolda yoğunlaşmamız gerekiyor.

Bunun için, bilim insanlarımız ve bilim kurumlarımız, toplum gerçeklerinden kopmamalı. Meraka dayalı araştırmanın yanı sıra “dertlere derman” olmayı da hatırdan çıkarmamalıyız.

Bu iklimi oluşturmak için, ilk ve en önemli adım olarak, demokrasilerdeki toplum adına karar verici konumunda olan örgütlerin, kurumların ve siyasi partilerin bilim perspektiflerini geliştirmeleri gerekiyor.

Bilim sadece belli programlarda veya beyannamelerde yer verilen bir başlık olmaktan çıkmalıdır, çıkarılmalıdır.

Bilim ve teknolojinin dertlere derman olması için, katma değer üretmesi için, somut yaklaşımlar ve tutumlar ortaya konmalıdır.

Bilim ve teknoloji politikaları, hükümet üstü bir öneme sahiptir.

Bunun için, tüm kurumların özellikle bilim-teknoloji politikaları konusunda ortak bir akıl etrafında birleşmesi önem taşıyor.

Son yıllarda gerçekleştirilen atılımlar ne kadar önemliyse, bu çabaların sürdürülebilirliğinin sağlanması da o kadar önemlidir.

Hükümet olarak bilim insanlarına verdiğimiz desteği kararlılıkla sürdürmeye devam edeceğiz.

Bu vesileyle, ülkemizin aydınlık geleceği için çaba sarf eden bilim insanlarımız ile ilgili tüm kurum ve kuruluşları yürekten kutluyorum.

Hayatlarını bilimin hizmetinde geçirmekte olan tüm bilim insanlarına, şahsım ve hükümetim adına şükranlarımı sunuyorum.

Bu düşüncelerle, hepinizi bir kez daha sevgilerimle, saygılarımla selamlıyor; 19. buluşmamızın ülkemiz için, milletimiz için, insanlık için hayırlara vesile olmasını diliyorum.